

(i) Printed Pages : 4

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

2	6	7	1
---	---	---	---

Exam. Code :

0	3	0	9
---	---	---	---

Master of Arts (Economics) 3rd Semester

1128

Opt. (ii) : ECONOMICS OF INDUSTRY-I
Paper-MAECO-303 & 304 (In all Mediums)

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

Note :- Attempt five questions in all, including Q. no. 1 which is compulsory ; each question in question 1 carries 2 marks. Apart from question 1 select one question from each unit ; each question in the units carries 15 marks.

1. Attempt any ten questions (word limit 25-30 words each) :

- (i) Separation of ownership from management.
- (ii) Separation of ownership from control.
- (iii) Minority Control in Corporations.
- (iv) Two conditions that constrain Non-Profit maximization.
- (v) Two Relative Measures of Sellers Concentration.
- (vi) Advantages of HHI index
- (vii) Product differentiation as a Barrier to Entry
- (viii) Cournot Rivalry
- (ix) Incentive for Collusion
- (x) Potential Competition
- (xi) Sunk Costs and Contestable Markets
- (xii) Limit Price versus Non-Price Competition.
- (xiii) Profitability
- (xiv) Loss of Efficiency and Market power
- (xv) Measure of Allocative Efficiency.

UNIT-I

2. Discuss the Basic Baumol's Model of Sales Maximization and its implication. Discuss the model also taking into account Advertising.

2671/EPY-12644(T)

1

[Turn over

3. Critically discuss Cyert and March Model of Non-Profit Maximization.

UNIT-II

4. Discuss Economies of Scale and how it determines the Sellers' Concentration.
5. Define and Discuss sources of Barriers to Entry. How the Barriers determine Sellers Concentration ?

UNIT-III

6. Critically discuss Dorfman-Steiner Condition for Optimal Advertising and its hypothesis on Market Structure and Advertising Relationships.
7. What is Dominant Firm Behaviour ? Critically discuss Limit Price as a response of the Dominant Firm.

UNIT-IV

8. Discuss how productive efficiency is indicated. What are the factors that explain higher productive inefficiency ?
9. Discuss Bains Hypothesis on Market Structure and Profitability. Does Profitability reflect higher Efficiency or higher Market Power ?

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- प्रश्न संख्या 1 जो कि अनिवार्य है तथा प्रश्न संख्या 1 में प्रत्येक प्रश्न के 2 अंक हैं के साथ कुल पांच प्रश्न करें। प्रश्न संख्या 1 के अलावा प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न करें। यूनिटों में प्रत्येक प्रश्न के 15 अंक हैं।

1. कोई दस प्रश्न करें (शब्द सीमा प्रत्येक के लिए 25-30 शब्द) :
- प्रबंधन से स्वामित्व का पृथक्करण।
 - नियंत्रण से स्वामित्व का पृथक्करण।
 - निगमों में अल्पसंख्यक नियंत्रण।
 - दो स्थितियां जो गैर-लाभ मैक्सीमाइजेशन को रोकती हैं।
 - विक्रेता एकाग्रता के दो सापेक्ष उपाय।
 - एच.एच.आई. सूचकांक के लाभ।
 - प्रविष्टि के लिए बाधाओं के रूप में उत्पाद भेदभाव।
 - कोरनोट (Cournot) प्रतिद्वन्द्विता
 - संलयन के लिए प्रोत्साहन
 - संभावित प्रतिस्पर्धा
 - संक (Sunk) लागत और प्रतियोगी बाजार

- (xii) ਗੈਰ ਮੂਲ੍ਯ ਪ੍ਰਤਿਸਪਰ੍ਧਾ ਬਨਾਮ ਸੀਮਾ ਮੂਲ੍ਯ
- (xiii) ਲਾਭਪ੍ਰਦਤਾ
- (xiv) ਕਸ਼ਮਤਾ ਔਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਸ਼ਕਤਿ ਕਾ ਨੁਕਸਾਨ
- (xv) ਆਵੰਟਨ ਕਸ਼ਮਤਾ ਕੇ ਮਾਪ।

ਯੂਨਿਟ-1

2. ਬਾਤਮੋਲ ਕੇ ਬਿਕ੍ਰੀ ਮੈਕਸੀਮਾਇਜ਼ੇਸ਼ਨ ਕੇ ਆਧਾਰਭੂਤ ਮਾਡਲ ਔਰ ਇਸਕੇ ਨਿਹਿਤਾਰ੍ਥੋਂ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ। ਵਿਜ਼ਾਪਨ ਕੋ ਧਿਆਨ ਮੇਂ ਰਖਤੇ ਹੁਏ ਮਾਡਲ ਪਰ ਭੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ।
3. ਗੈਰ-ਲਾਭ ਅਧਿਕਤਮਕਰਨ ਕੇ ਸਾਇਟ ਔਰ ਮਾਰਚ ਮਾਡਲ ਪਰ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ।

ਯੂਨਿਟ-2

4. ਸਕੇਲ ਕੀ ਅਰਥਵ੍ਯਵਸਥਾਓਂ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ ਔਰ ਧ੍ਯਹ ਵਿਕ੍ਰੇਤਾ ਕੀ ਏਕਾਗ੍ਰਤਾ ਕੋ ਕੈਸੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਤੀ ਹੈਂ।
5. ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟਿ ਕੇ ਲਿਏ ਬਾਧਾਓਂ ਕੇ ਸ੍ਰੋਤੋਂ ਕੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋਂ ਔਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ। ਵਿਕ੍ਰੇਤਾਓਂ ਕੀ ਏਕਾਗ੍ਰਤਾ ਕੋ ਬਾਧਾਏਂ ਕੈਸੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ?

ਯੂਨਿਟ-3

6. ਡਿਸ਼ਟਤਮ ਵਿਜ਼ਾਪਨ ਕੇ ਲਿਏ ਡਾਓਮੈਨ-ਸਟੇਨਰ ਸਥਿਤਿ ਪਰ ਔਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਸੰਰਚਨਾ ਔਰ ਵਿਜ਼ਾਪਨ ਸੰਬੰਧੋਂ ਪਰ ਇਸਕੀ ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਕੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ।
7. ਡੋਮਿਨੇਂਟ ਫਰਮ ਵ੍ਯਵਹਾਰ ਕ੍ਯਾ ਹੈ ? ਡੋਮਿਨੇਂਟ ਫਰਮ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਕ੍ਰਿਯਾ ਕੇ ਰੂਪ ਮੇਂ ਸੀਮਾ ਮੂਲ੍ਯ ਪਰ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ।

ਯੂਨਿਟ-4

8. ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ ਕਿ ਉਤਪਾਦਕ ਦਕਸ਼ਤਾ ਕੈਸੇ ਡਿਗਿਤ ਕੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ? ਉਚਚ ਉਤਪਾਦਕ ਅਕਸ਼ਮਤਾ ਕੀ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ ਕੌਨ ਸੇ ਹੈਂ ?
9. ਬਾਜ਼ਾਰ ਸੰਰਚਨਾ ਔਰ ਲਾਭਪ੍ਰਦਤਾ ਪਰ ਬੈਨ੍ਸ ਫਾਈਪੋਥਿਸਿਸ ਕੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ। ਕ੍ਯਾ ਲਾਭਪ੍ਰਦਤਾ ਉਚਚ ਦਕਸ਼ਤਾ ਯਾ ਉਚਚ ਬਾਜ਼ਾਰ ਸ਼ਕਤਿ ਕੋ ਦਸ਼ਾਤੀ ਹੈ।

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਜੋ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹਨ।

1. ਕੋਈ ਦਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। (ਸ਼ਬਦ ਸੀਮਾ ਹਰੇਕ ਲਈ 25-30 ਸ਼ਬਦ) :
 - (i) ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤੋਂ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਵੱਖਰੇ ਹੋਣਾ।
 - (ii) ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਵੱਖਰੇ ਹੋਣਾ।
 - (iii) ਨਿਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਲਪਸੰਖਿਅਕ ਨਿਯੰਤਰਣ।
 - (iv) ਦੋ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜੋ ਗ਼ੈਰ-ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੀ ਮੈਕਸੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀਆਂ ਹਨ ?

- (v) ਵਿਕਰੇਤਾ ਇਕਾਗਰਤਾ ਦੇ ਦੋ ਸਾਪੇਖ ਉਪਾਅ।
- (vi) ਐਚ.ਐਚ.ਆਈ. ਇੰਡੈਕਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ।
- (vii) ਏਂਟਰੀ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦ ਫਰਕ।
- (viii) ਕੌਰਨੋਟ (Cournot) ਪ੍ਰਤੀਦੰਵਤਾ।
- (ix) ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਲਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ।
- (x) ਸੰਭਾਵਤ ਮੁਕਾਬਲੇ।
- (xi) ਸੁੰਕ (Sunk) ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇਯੋਗ ਬਾਜ਼ਾਰ।
- (xii) ਗੈਰ-ਕੀਮਤ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਨਾਮ ਸੀਮਾ ਮੁੱਲ।
- (xiii) ਲਾਭਪ੍ਰਦਤਾ।
- (xiv) ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਪਾਵਰ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ।
- (xv) ਐਲੋਕੇਟਿਵ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਮਾਪ।

ਯੂਨਿਟ-I

2. ਬਾਉਮੋਲ (Baumol) ਦੇ ਸੇਲਜ਼ ਮੈਕਸੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰਭੂਤ ਮਾਡਲ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਿਹਿਤਾਰਥਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਵਿਗਿਆਪਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮਾਡਲ ਤੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
3. ਗੈਰ-ਲਾਭ ਮੈਕਸੀਮਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਈਰਟ ਅਤੇ ਮਾਰਚ ਮਾਡਲ ਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-II

4. ਸਕੇਲ ਦੀਆਂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਇਕਾਗਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ?
5. ਏਂਟਰੀ ਲਈ ਬੈਰੀਅਰ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਕਾਗਰਤਾ ਨੂੰ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ?

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਇਸ਼ਟਤਮ ਵਿਗਿਆਪਨ ਲਈ ਡੋਰਫਮੈਨ-ਸਟੈਲਰ ਸਥਿਤੀ ਤੇ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਪਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਤੇ ਇਸਦੀ ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
7. ਡੋਮੀਨੇਂਟ ਫਰਮ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀ ਹੈ ? ਡੋਮੀਨੇਂਟ ਫਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਕ੍ਰਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਮੁੱਲ ਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਕਿ ਉਤਪਾਦਕ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? ਉੱਚ ਉਤਪਾਦਕ ਅਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ ਕਿਹੜੇ ਹਨ ?
9. ਬਾਜ਼ਾਰ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਲਾਭਪ੍ਰਦਤਾ ਤੇ ਬੇਨਸ ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਕੀ ਲਾਭਦਾਇਕਤਾ ਉੱਚ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਜਾਂ ਉੱਚੇ ਮਾਰਕੀਟ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ?